

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theses Theologicae De Peccatis Ignorantiae Et Potissimum Ignorantiae Juris Naturae

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1683?]

XIV. Contrà doctrinam quâ Ignorantia juris naturæ dicitur non excusare in totum quod contrà illud sit, quædam frustrà objiciuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40433

vocantur *Christiana disciplina relaxativa*, & *animarum perniciem inferentes*; & ab Innocentio XI. *ad minus scandalosa & in praxi perniciose*. Patet hinc quòd illa qualiscumque ignorantia, quæ istas opiniones vel in libros invexit, vel in praxim deduxit, naturalis legis transgressiones non reddiderit à culpa immunes. Siquidem nihil evidentiùs quàm ejusmodi opiniones non esse factas perniciosas per ipsam Summorum Pontificum condemnationem, sed quia antea perniciosæ erant, ideò per Summos Pontifices esse condemnatas, Quibus ritè perperis, facillè est observare quanto jure dixerit Jacobus Apostolus: *Nolite plures Magistri fieri Fratres mei, scientes quoniam majus judicium sumitis.*

X I V.

Contrà doctrinam quâ Ignorantia juris naturæ dicitur non excusare in totum quòd contrà illud fit, quædam frustra objiciuntur.

ADVERSUS doctrinam quâ traditur, quòd ignorantia legis naturalis non excuset in totum agentem contrà illam, à Theologis quibusdam recentioribus varia objiciuntur. Putant enim hi quòd ista ignorantia, etiam dum ex illa contrà jus naturæ agitur, possit esse invincibilis: nam si aliquo sensu vincibilis dicatur, eodem quamlibet facti aut juris positivi ignorantiam fore dicendam invincibilem. Objiciunt præterea, si non solum vincibilis, sed etiam voluntaria dicatur; vel ita dici à voluntate Adami, & tunc errores juris positivi, imò & facti pari ratione dicendos esse voluntarios. Si verò à voluntate propria ipsius agentis dicatur voluntaria, non minùs fore voluntariam ignorantiam legis naturalis in iis qui ex illa nunquam agunt, vel olim solum egerunt: ex quibus ulterius inferunt, quanto tempore duraverit ejusmodi ignorantia juris naturalis, oportuisset etiam perdurare reatum peccati mortalis, irritas proinde, imò & iterandas sacramentales Confessiones eo tempore sacrilegè, ut aiunt, peractas. Præterea Confessiones omnes durante ignorantia iteratas rursùm esse iterandas. Observandum primam objectionem, esse contrà antiquos Theologos, quos Vasquezius dicit in ea fuisse sententia nunquam invincibilem, sed semper vincibilem esse juris naturalis ignorantiam. Similiter locuti sunt Lovanienses nuper Deputati ad S. Sedem. Verba horum sunt: *Duo nobis innata sunt vitia originalia: concupiscentia & naturalis legis ignorantia. Vti nulla concupiscentia est insuperabilis; ita nulla ejusmodi ignorantia est invincibilis. Quippè sicuti omnis illa per divinam gratiam auxilium: ita omnis hac per ejusdem gratiam lumen superari potest.* Nos insuper dicimus istam ignorantiam, dum ex ea agitur, esse voluntariam, atque ita secunda objectio potius contrà nos est, quàm prima. Ad primam interim respondemus, quòd ignorantia juris naturæ, ex qua contrà illud agitur, dicatur vincibilis per gratiam; ita ut defectus gratiæ, si quis fit, agenti contrà jus naturæ fit voluntarius. Ideò enim agens contrà jus naturæ, mentiendo ex. gr. ex ignorantia, non habet lumen gratiæ quò ab ista actione hinc & nunc cohiberetur, quia vult ejusmodi objecto essentialiter inordinato adharere. Secùs fit in iis quæ dicuntur invincibiliter ignorari in factis quibusdam, aut iis quæ committuntur contrà jus positivum; quia etsi etiam illa sciri possent per lumen gratiæ, iste tamen gratiæ defectus non est eum in modum voluntarius, non enim provenit ex voluntaria adhesionem ergà objectum essentialiter malum. Hinc fit ut ejusmodi mentiens rectè dicatur potuisse, & etiam teneri scire, quòd mendacium sit peccatum; cum ex adversò qui dicitur invincibiliter ignorare factum aliquòd vel jus positivum, non rectè dicatur potuisse aut teneri ista scire. Declaratur hoc simili: non possunt quemadmodum oportet diligere Deum sine divina gratia, non potest etiam cæcus videre sine supernaturali curatione, dicimur nihilominus Deum posse amare, quamvis desit hic & nunc gratia amandi, quia ille defectus est voluntarius, utpotè proveniens ex voluntaria adhesionem ad creaturas propter se dilectas: non dicitur tamen cæcus posse videre, quia defectus curationis supernaturalis non est eum in modum voluntarius. Hinc fit, ut quamvis ille cæcus non teneatur videre, homo tamen in istis circum-

circumstantiis teneatur Deum amare. *Ad multa tenetur homo, inquit ad rem nostram opportunissimè Doctor Angelicus, ad quæ non potest sine gratia reparante: sicut ad diligendum Deum & Proximum, & similiter ad credendum articulos Fidei. Sed tamen hoc potest cum auxilio gratiæ; quod quidem auxilium quibuscumque divinitus datur, misericorditer datur: quibus autem non datur, ex justitia non datur, in pœnam præcedentis aut saltem originalis peccati; ut Aug. dicit in lib. de corrept. & grat. Hæc S. Thomas 2. 2. q. 2. art. 5. ad 1. Ad secundam objectionem respondemus: ignorantiam juris naturæ, dum ex illa agitur, esse voluntariam voluntate propriâ ipsius agentis; nimirum, quia omittuntur media vel ponuntur impedimentanotitiæ juris naturæ Conclusionem XII. allegata; aliquandò quidem plura, aliquandò pauciora. Frequentissimè autem id fit, quia omittitur oratio & continua à Deo dependentia: & semper, quia voluntariè adhaeretur objecto essentialiter malo, & receditur à lege, luce æternâ & regulâ morum. Nimis clarum est hæc locum non habere dum ex involuntaria ignorantia juris positivi aut facti quidpiam agitur, quod sepositâ ignorantia foret peccatum; quandoque in anterioribus Conclusionibus sæpius ostensum fit, tum neque cognitionis neque volitionis objectum esse per se malum, imo non esse malum atque ita tunc nec fit averfio à lege æterna, nec à luce æterna, neque à morum regula expressâ in definitione peccati: *Dictum, factum vel concupitum contra legem æternam.* Frustrâ etiam objicitur, quòd omnis ignorantia juris naturæ dicenda erit peccatum, quia, ut aiunt, erit voluntaria non minùs quandò ex illa agitur, quàm dum non agitur. Disparitas namque est, quod dum ex illa non agitur, necessum non sit ut ista ignorantia ob voluntariam adhaesionem ergà objectum intrinsecè malum sit voluntaria, secùs dum ex illa agitur. Hinc fieri potest, ut vir aliquis pietate & eruditione sufficiens, consultus à persona quapiam, quæ ratione peccati alicujus aut periculosi statûs in quem ipsa se coniecit, existit in casu satis perplexo, ei sine culpa respondeat prout ipse, præmissis oratione, studio & aliis antè tale responsum ex parte sua præmittendis, putat in ista perplexitate esse licitum; etsi re ipsâ sit contrâ jus naturæ, adeòque persona consulens non sit in totum excusanda dum actionem illam exercebit: Hæc enim tunc habebit affectum ergà objectum intrinsecè malum & legi æternæ contrarium, hæc se coniecit in istam per laxitatem; hæc insuper, præter homines Deum ex parte sua consulere debebat. Perperam ergò dicitur quòd ignorantia legis naturalis non minùs sit voluntaria in iis qui ex illa non agunt, quàm in iis qui ex illa agunt. Præterea inter ignorantias juris naturæ ex quibus non agitur, potest dari aliqua, quæ, etiam si voluntaria sit, imò expressè volita & affectata, non sit tamen culpabilis, ut v.g. in Moniali quapiam ignorantia eorum quæ contrâ jus naturæ quandoque fiunt inter conjuges. Hæc intelligenda sine præjudicio illorum, quibus diximus ipsam ignorantiam juris naturæ posse non solum in docentibus, sed etiam in iis qui non docent, nec ex illa pro hoc tempore agunt, esse peccatum. Patet interim ex dictis nimis frivolum esse & prorsus falsum quod toties recantatur: secundum doctrinam, qua dicitur ignorantiam juris naturæ non excusare in totum agentem contrâ illud, *hominem qui legem naturæ invitus ignorat justificari non posse, quamdiu ignorantia involuntaria perseverat.* & hinc esse *consecrarium primò confessiones omnes istius hominis esse irritas. Secundò confessiones omnes esse iterandas. Tertio confessiones omnes durante ignorantia iteratas rursùm esse iterandas.* Quales ineptiæ! quæ nugæ! quæ chymæ! jam toties dictum est & iterùm dicimus quod ipsa ignorantia juris naturæ non semper sit peccatum. Sed quomodò inquires potest vel in senectute retractari peccatum olim in juventute ex ignorantia juris naturæ commissum, si etiamnum hodiè ignoretur esse peccatum? Respondetur eodem modo quo retractavit David orans: *Delicta juventutis meæ & ignorantias meas ne memineris Domine.* Item: *ab occultis meis munda me Domine.* Quibus addo: retractabit eo modo quo retractari docent, qui contrâ errores Celestii & Abaelardi velut articulum fidei tradunt dari peccata ignorantia.*

F I N I S.

8